

**UCHWAŁA NR XLV/324/2017
RADY MIEJSKIEJ W ŻAROWIE**

z dnia 23 listopada 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żarów na lata 2018 – 2020.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017, poz. 1875), w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017, poz. 697 z późn. zm.), Rada Miejska w Żarowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żarów na lata 2018 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żarów na lata 2018 – 2020 powierza się Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Żarowie, przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami, działającymi na rzecz wspierania rodziny.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Żarów.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2018 roku.

I. INFORMACJE OGÓLNE – DIAGNOZA

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Jest to naturalne środowisko życia dziecka, które ma największy wpływ na jego osobowość, w każdej sferze życia. Zdrowa rodzina jest najbardziej wartościowym środowiskiem wychowawczym, bowiem rodzice są modelami ważnych ról życiowych: roli mężczyzny, kobiety, matki, ojca czy pracownika. To rodzina przekazuje dziecku swój system wartości, tradycje – ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie oraz uczy m.in. odpowiedzialności za siebie i innych, szacunku, lojalności, zaufania, odwagi, pracowitości i opiekuńczości. Prawidłowo funkcjonująca rodzina może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa, jak i w okresie dojrzewania. Rodzina dysfunkcyjna jest zamknięta, zakłamaną („chroni tajemnicę rodziną”), panuje w niej zaburzona komunikacja i zamieszanie co do wypełnianych ról. Bez wsparcia osób i instytucji może dojść do poważnych kryzysów i trwałego rozpadu więzi rodzinnych. Rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi często dotyka bezrobocie, prowadzące do pogorszenia sytuacji finansowej, a w efekcie końcowym przyczynia się do ubóstwa i wykluczenia społecznego. Dlatego w momencie pojawienia się dysfunkcji, ważne jest aby instytucje i służby społeczne obejmowały te rodziny wsparciem i pomocą. W tym celu powstał Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020, opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r., którego podstawowym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

Podstawą do określenia działań w ramach Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żarów na lata 2018 - 2020 jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie.

Tabela 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2015 - 2017

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2015 - 2017	2015 rok	2016 rok	2017 rok (I-VI)
	263	260	186

Na przestrzeni lat zauważa się spadek rodzin korzystających z pomocy społecznej. W tabeli liczba rodzin za okres I-VI 2017 r. z uwagi na terminy sprawozdań. Stan na 31.10.2017 r. wynosi 216 rodzin.

Tabela 2. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2015 - 2017

Powód udzielenia pomocy	Liczba rodzin		
	2015 rok	2016 rok	2017 rok (I-VI)
Bezrobocie	107	87	69
Niepełnosprawność	91	104	77
Długotrwała lub ciężka choroba	120	152	110
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	25	21	13
- wielodzietność	12	13	8
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	72	68	34
- rodziny niepełne	51	53	25

Z analizy powyższych danych wynika, że różnorodność powodów przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest duża, co świadczy o konieczności kontynuowania kompleksowych działań na rzecz wsparcia dzieci i rodzin.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, za jej zgodą, przydziela się asystenta rodziny. Rolą asystenta jest pomoc rodzinie oraz określenie planu działania, mającego na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Tabela 3. Liczba rodzin, objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2015 - 2017

Liczba objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2015 - 2017	2015 rok	2016 rok	2017 rok (I-X)
		24	26

Gmina Żarów współfinansuje pobyt dzieci z terenu gminy umieszczonych w pieczy zastępczej. Dziecko przebywa w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej.

Tabela 4. Liczba dzieci z terenu Gminy Żarów umieszczonych w pieczy zastępczej, za które ponoszono odpłatność w latach 2015 - 2017

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2015 - 2017	2015 rok	2016 rok	2017 rok (I-X)
		10	16

II. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Cel główny Gminnego Programu Wspierania Rodziny obejmuje przede wszystkim wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktykę środowiska lokalnego w zakresie promowania pozytywnego modelu rodziny.

III. CELE SZCZEGÓŁOWE ORAZ ZADANIA PROGRAMU

Cel główny osiągać się będzie w szczególności poprzez realizację poniższych celów szczegółowych oraz wynikających z nich zadań.

1) Cel 1. Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin:

a) Zadanie: systematyczna diagnoza środowisk rodzinnych, objętych pomocą OPS, w obszarze występujących dysfunkcji opiekuńczo – wychowawczych.

2) Cel 2. Wzmacnianie systemu norm i wartości gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowawczego – praca socjalna metodą indywidualnego przypadku:

a) Zadanie: wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny.

3) Cel 3. Zapobieganie dysfunkcyjności rodzin:

a) Zadanie: pedagogizacja rodziców poprzez programy edukacyjne, szkolenia, warsztaty służące rozwojowi rodziny i podnoszeniu kompetencji rodzicielskich oraz wsparcie dla kobiet w ciąży,

b) Zadanie: współpraca z kuratorami sądowymi, Policją, szkołami, placówkami wsparcia dziennego, opiekunami zajęć tematycznych, w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych i kompensacyjnych na rzecz rodzin dotkniętych problemami opiekuńczo – wychowawczymi,

c) Zadanie: współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarowie oraz Zespołem Interdyscyplinarnym w Gminie Żarów,

d) Zadanie: aktywizowanie społeczności lokalnej do działań środowiskowych, samopomocowych, wspierających ideę subsydiarności.

4) Cel 4. Objęcie rodzin wymagających wsparcia profesjonalną pomocą:

a) Zadanie: podejmowanie interwencji kryzysowej,

b) Zadanie: nieodpłatne poradnictwo specjalistyczne (radca prawny, psycholog, terapeuta uzależnień, psychoterapeuta ds. przemocy),

- c) Zadanie: podejmowanie działań opiekuńczo – wychowawczych w ramach zajęć tematycznych, placówki wsparcia dziennego oraz w ramach zorganizowanych form wypoczynku letniego i zimowego,
- d) Zadanie: objęcie asystenturą rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji,
- e) Zadanie: zapewnienie przez asystenta rodziny poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę, współpraca z instytucjami, w tym podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych dla kobiet w ciąży i ich rodzin oraz realizacja innych działań określonych w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem".

5) Cel 5. Podejmowanie działań profilaktycznych:

- a) Zadanie: udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych, których celem jest wzmacnianie wartości rodziny np. Postaw na rodzinę,
- b) Zadanie: wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia,
- c) Zadanie: udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz projektach rządowych, mających na celu ochronę poziomu życia rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia.

IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 odbywać się będzie przede wszystkim w ramach środków budżetu Gminy Żarów oraz w miarę możliwości z dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Uzasadnienie

Obowiązek przyjęcia niniejszej Uchwały wynika wprost z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i stanowi jedno z wielu zadań, jakie powierzone zostały samorządom do realizacji. Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żarów jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania pozytywnego modelu rodziny.

Sporządziła:

Marta Łoboda - starszy inspektor ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień